

L'ÚLTIM SOMRIURE

Un dia em va venir a veure un inspector i em va comunicar que jo era un fantasma. Em vaig quedar bocabadat. “Jo? Un fantasma?”

—Comprenc la seva sorpresa. Tots es queden així, quan els ho diem.

—M'ho pot explicar —vaig preguntar, empassant-me la saliva.

—Vostè morirà avui a les 17:37. Ja està decidit, és com si ja hagués mort, com si fos un fantasma —vaig fer una ullada al rellotge: les 16:05.

—I per què m'ho diu? Ara ho evitaré!

—En tots aquests anys, mai no he vist com un advertiment no es complia.

Em vaig empassar saliva de nou. Allò era massa difícil de creure, potser...

—Cap amic seu no li ha fet cap broma pesada —digué l'home, amb un somriure burleta, com si em llegís el pensament —Ara vostè està espantat perquè sap que li he llegit el pensament, “Això no pot ser possible”, està pensant ara... Vol que li digui per què ho és?

Amb gest triomfal va ensenyar-me la mà tancada, la va obrir i vaig veure un foc viu del més sagnant carmesí. Després es va tornar blau elèctric, i per últim, vaig veure el foc negre, negre com la mort (la meva mort!), d'un negre hipnòtic. Llavors, quan estava embadalit, va tancar el puny i els ulls. Quan els va obrir, vaig veure el foc, que ara ja no era a la mà, als dos ulls, ofuscant les pupil·les verdes. I el foc es va extingir: —Em creu?

Vaig dubtar. Podia ser un mag? Un mag podia fer això sense ajuda de cap tramoia, ni fum que tapi coses estratègiques, ni il·lusions òptiques? No, ningú no pot fer això amb el foc. Però ningú no pot tallar noies guapes dins de caixes i els mags ho fan. Ai, els mags!

—Maleïts mags —va renegar. De sobte, els pensaments deixaven de ser privats. Em sentia envaït—. Des que fan tants truquets per fascinar les masses ingènues, no es creuen res —i va assenyalar, indignat, a la meva esquerra: hi havia un sofà i una finestra, que van desaparèixer. M'ho començava a creure.

Jo, que ja havia esgotat la meva por a la mort mentre dubtava, vaig pensar en la meva germana, tan petitona i bufona. L'agafaria desprevinguda, pobreta. Només tenia 9 anys, no estava en edat de veure cadàvers.

Els meus pares. Diu la gent que els pares no han de sobreviure els fills, i no es cansen de dir-ho, sobretot quan es dóna el cas. Amb els ulls plorosos ho diuen davant de públics taciturns, amb un taüt al davant.

Els meus amics. Ai, tant que reien, tant que feien bromes. Tant de bo allò fos una broma seva. Quant de temps s'estarien sense riure, de dol per mi?

Qui pateix més amb això, el mort, o els familiars adolorits? Tanta por li tenim. Els humans l'odiem. Només ens recorda que no som omnipotents com ensensem. Hem enviat homes a l'espai i hem vist l'àtom, però sempre serem mortals. Tant és que ens esforcem a augmentar l'esperança de vida. Tothom ha de morir. Tothom ha de servir.

És curiós. Davant un taüt, tothom és sensible. Dins un taüt, tothom és bo. Perquè ens fan pena, potser. Perquè ens hi veiem a nosaltres, veiem tots els mortals, ens ensenyen que sempre hi ha final.

Llavors ens esforcem a ser recordats. No volem morir i que no ens recordin. No volem acabar a un taüt, volem acabar a un llibre. És un final més bonic. Els llibres no acaben sota terra menjats pels cucs. Què seríem, si no ens recordessin? Simples engranatges prescindibles d'aquesta humanitat? O potser ho érem des del naixement i ens neguem a acceptar-ho?

Néixer. Créixer. Reproduir-se. Morir. El resum de la vida simple. Milions de vides simples. Per a això servim. Estris per perpetuar la humanitat. Cèl·lules d'un organisme que està massa sa per trobar a faltar una cèl·lula. O potser massa malalt. Les cèl·lules del nostre costat ploren. Per què ploren? Què hi ha després de la mort?

17:36. Faltaven 30 segons. Podia escapar? Sempre que a les històries fan profecies i intentes que no es compleixin, finalment es compleixen. **26 segons.** Diguin als meus pares que els estimo. Sempre diuen això a les pel·lícules. Adéu. **11 segons.** Vaig riure. Vaig riure, ja m'havia passat hora i mitja plorant, ara tocava riure. Volia riure. Vaig riure com un autèntic boig. **7 segons.** Em miraven estranyats. Semblava que la meva reacció despertaria la curiositat de la Parca. Potser acabaria en un llibre com a cas curiós, ves per on. **5 segons.** Em vaig doblegar i vaig seguir esgargamellant-me. Ni tan sols sabia que un pugués riure així sense res que fes gràcia. No, jo només reia per no plorar. No moriria plorant. Ni parlar-ne. **4 segons.** Se'm va tallar la respiració. Sentia com el pit m'ofegava. El sanglot m'ocupava, disposat a atacar. Allò era producte del riure? Crec que sí que es pot morir així. **2 segons.** Vaig notar un calfred. Els dos estaven allà parats, amb la boca una mica oberta. Em notava la pell freda, però sentia com el cor em batejava ràpidament i com el sanglot s'obria pas entre la meva gola, i encara reia. **1 segon.** Ara no reia tant. Era com una d'aquestes rialles que fan els tímids quan alguna cosa els fa gràcia però no els agrada fer soroll. **0 segons.** Fosc. I un esclat de llum.

Miquel Anguera (1998-2015). L'home que va morir de riure.